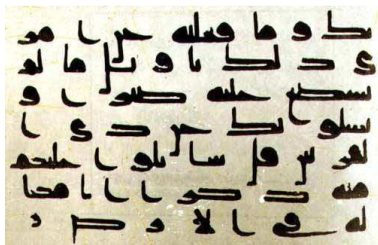

در این شماره می خوانید:

- ◀ افتتاح نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت آلمان
- ◀ حضور موفق غرفه رایزنی فرهنگی ج.ا. ایران در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت
- ◀ درخ اهدای جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران به «کورت فلاش»، نویسنده و محقق آلمانی
- ◀ دعوت ویژه مسئولان فرهنگی آلمان از ۳۵۰ نویسنده ترک جهت شرکت در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت
- ◀ اووه تلکامپ، نویسنده آلمانی برنده جایزه کتاب امسال نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت
- ◀ برگذری بزرگترین و معتبرترین نمایشگاه بین المللی کتاب جهان در فرانکفورت
- ◀ تفکر منسجم در جهانی انسجام یافته
- ◀ تکرار مکرر بلاهت و سفاهت، برگزاری مسابقه ی شباهت به محمد (ص)
- ◀ تبریک شهردار برلین به مناسب افتتاح مسجد جدید احمدیه در این شهر
- ◀ «استاد جلال الدین همائی»

در این شماره می خوانید:

ماهنامه فرهنگی رایزنی فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران در آلمان

مدیرمسئول و سردبیر:
دکتر همایون همتی

مدیر اجرایی:
سید روح اله حسینی

با همکاری هیات تحریریه رایزنی
فرهنگی

انتشار از طریق وب سایت رایزنی
فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
در آلمان

Kulturabteilung
der Botschaft der Islamischen
Republik Iran Berlin
Drakestr 3, 12205 Berlin
www.irankultur.com
E-Mail info@irankultur.com

افتتاح نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت آلمان

حضور موفق غرفه رایزنی فرهنگی ج.ا. ایران در نمایشگاه بین
المللی کتاب فرانکفورت

درخ اهدای جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران به
«کورت فلاش»، نویسنده و محقق آلمانی

دعوت ویژه مسئولان فرهنگی آلمان از ۳۵۰ نویسنده ترک جهت
شرکت در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت

اووه تلکامپ، نویسنده آلمانی برنده جایزه کتاب امسال نمایشگاه
بین المللی کتاب فرانکفورت

برگذری بزرگترین و معتبرترین نمایشگاه بین المللی کتاب جهان
در فرانکفورت

تفکر منسجم در جهانی انسجام یافته

تکرار مکرر بلاهت و سفاهت، برگزاری مسابقه ی شباهت به محمد
(ص)

تبریک شهردار برلین به مناسب افتتاح مسجد جدید احمدیه در این
شهر

«استاد جلال الدین همائی»

فرانک والتر اشتاین مایر در این مراسم، با دفاع از عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا گفت: حضور آنکارا در اتحادیه اروپا به همگرایی سریعتر و سهل تر ترکهای مقیم در آلمان کمک زیادی می کند .

ترکیه میهمان ویژه امسال این نمایشگاه است و برنامه های فرهنگی خاصی از سوی این کشور در شهرهای مختلف آلمان به همین دلیل برگزار می شود. حدود ۲۵۰ نویسنده و ۱۵۰ ناشر این کشور نیز در نمایشگاه امسال حضور دارند .

وزیر امور خارجه آلمان گفت: ترکیه در مسیر تکثرگرایی و دموکراسی شدن قرار دارد. این سیاستمدار حزب سوسیال دمکرات آلمان، گسترش تکثرگرایی و دموکراسی در ترکیه را در ادبیات معاصر این کشور قابل مشاهده دانست .

اشتاین مایر خواستار تغییر طرز فکر در باره آزادی بیان در جهان شد و گفت: ترکیه نیز برای رسیدن به این مهم راه سختی در پیش دارد .

وی خواستار کمک آلمان به ترکیه در حیطه فرهنگی و حرکت این کشور به سمت آزادی بیان شد و گفت: تاسیس دانشگاه آلمانی - ترکیه ای در استانبول می تواند پلی بین فرهنگهای دو کشور باشد .

برنده ترکیه ای جایزه نوبل ادبیات نیز که سخنران ادبی این مراسم بود، با انتقاد شدید از محدودیتهای آزادی بیان در کشورش گفت: محدودیت در ترکیه در زمینه آزادی کتاب و اینترنت همچنان ادامه دارد .

افتتاح نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت آلمان

نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت آلمان، سه شنبه شب طی مراسمی با سخنان وزیر امور خارجه این کشور و "اورهان پاموک" نویسنده ترکیه ای برنده جایزه ادبیات نوبل گشایش یافت. میهمان ویژه امسال این نمایشگاه، ترکیه است. از همین روز عبدالله گل، رئیس جمهور ترکیه نیز به اتفاق همسرش که با حجاب اسلامی شرکت نموده بود، در مراسم افتتاحیه حضور داشت.

تاکید بر همگرایی و چندزبانی در حیطه آموزش، از محورهای سخنان سخنرانان جلسات آموزشی این نمایشگاه خواهد بود .

"شاشیتا روور" از هند و "امین معلوف" از لبنان، از جمله نویسندگان معروف شرکت کننده در این نمایشگاه هستند که درباره آموزش و همگرایی سخنرانی خواهند کرد .

55 درصد عرضه کنندگان و ناشران کتاب این نمایشگاه را غیر آلمانی ها تشکیل می دهند .

سه هزار و ۲۷۵ ناشر آلمانی در این نمایشگاه حضور دارند که بیشترین ناشران شرکت کننده از یک کشور محسوب می شود .

ناشران انگلیسی زبان شرکت کننده از کانادا، آمریکا، بریتانیا، ایرلند، استرالیا، و نیوزیلند رده دوم بیشترین ناشران شرکت کننده را به خود اختصاص داده اند .

حضور کشورهای اروپای شرقی و روسیه در نمایشگاه امسال چشمگیر است .

در پایان نمایشگاه امسال، جایزه صلح تاجران کتاب به فرد برگزیده از سوی آنان اهدا می شود .

یکی از موضوعات مهم در نمایشگاه امسال، دیجیتال در دنیای کتاب و کتابهای الکترونیکی است .

در حال حاضر تنها دو درصد از کتابها بصورت دیجیتال عرضه می شود ولی انتظار می رود که این رقم با برنامه هایی که امسال از سوی شرکت کنندگان در عرصه کتابفروشی دیجیتالی، آنلاین و الکترونیکی صورت می گیرد، افزایش قابل توجهی پیدا کند .

اورهان پاموک ۵۶ ساله به پیگرد چندین نویسنده و خبرنگار در ترکیه اشاره کرد و گفت: این محدودیتها نیز اغلب ناشی از بهانه های سیاسی است که منجر به ایجاد مشکلاتی برای اهالی قلم در این کشور می شود .

رئیس جمهور ترکیه نیز در سخنانی گفت: محدودیتها و فشاری که نویسندگان این کشور با آن مواجه بودند، به مرور زمان کاهش یافته و یا بطور کلی از بین رفته است .

"عبدالله گل" افزود: ترکیه با سرعت بخشیدن به اصلاحات اقتصادی و سیاسی، معیارهای اتحادیه اروپا را در زمینه آزادی بیان و احترام به تکثر گرایی فرهنگی، تا حد زیادی تحقق بخشیده است .

نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت امسال در حالی از روز چهارشنبه به مدت ۵ روز برگزار می شود که شصتمین سال برگزاری خود را نیز جشن خواهد گرفت .

این نمایشگاه که یکی از بزرگترین و معتبرترین نمایشگاههای کتاب در جهان محسوب می شود، امسال میزبان بیش از ۷۴۰۰ ناشر و عرضه کننده کتاب از ۱۰۸ کشور جهان است که ۳۹۱ هزار عنوان کتاب را ارائه می کنند .

انتظار می رود که امسال بیش از ۲۸۳ هزار بازدید کننده از این نمایشگاه دیدن کنند .

"گونتر گراس" برنده جایزه نوبل و "پائولو کوئلیو" نویسنده معروف برزیلی، از میهمانان این نمایشگاه محسوب می شوند .

موضوع اصلی نمایشگاه امسال، آموزش خواهد بود که محور اصلی بحثها و نشستهای کارشناسان و نویسندگان شرکت کننده در نمایشگاه را به خود اختصاص خواهد داد .

نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت امسال در حالی طی روزهای ۲۴ تا ۲۸ مهرماه جاری برگزار گردید که شصتمین سال برگزاری خود را نیز جشن گرفت. این نمایشگاه که یکی از بزرگترین و معتبرترین نمایشگاههای کتاب در جهان محسوب می شود، امسال میزبان بیش از ۷۴۰۰ ناشر و عرضه کننده کتاب از ۱۰۸ کشور جهان بود که ۳۹۱ هزار عنوان کتاب را ارائه نمودند.

غرفه رایزنی فرهنگی ج.ا. ایران در آلمان با مساحتی بالغ بر سی متر مربع و ارائه صدها جلد عنوان کتاب و نشریه و نیز سایر اقلام فرهنگی پذیرای هزاران تن از ایرانیان مقیم آلمان و سایر علاقمندان به فرهنگ ایران زمین از کشورهای مختلف جهان بود.

رایزنی فرهنگی کشورمان نیز در این راستا با اهداء نمودن صدها عدد پوستر و سی دی های جهانگردی و تبلیغاتی تلاش نمود فرهنگ غنی کشورمان را به بازدید کنندگان از غرفه معرفی نماید.

در این میان دهها تن از اساتید دانشگاهی و فرهیختگان کشورهای مختلف جهان ضمن بازدید از غرفه رایزنی فرهنگی کشورمان در نمایشگاه بین المللی فرانکفورت با پروفیسور همتی، رایزن فرهنگی نیز دیدار و گفتگو نمودند. در این دیدارها پیرامون همکاریهای علمی - دانشگاهی دو جانبه بحث و تبادل نظر شد.

تهیه گزارش های تصویری از غرفه رایزنی فرهنگی توسط شبکه های تلویزیونی اروپایی و نیز مصاحبه های گوناگون رایزن فرهنگی کشورمان با شبکه های مختلف رادیو و تلویزیونی از دیگر فعالیتهای بارز رایزنی فرهنگی برلین در این دوره از نمایشگاه محسوب می گردد.

حضور موفق غرفه رایزنی فرهنگی ج.ا. ایران در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت

در شصتمین دوره برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت حضور نهادها، سازمانها و نیز موسسات انتشاراتی کشورمان در غرفه های نمایشگاه مشهودتر و فعالیتهای فرهنگی آن بسیار منسجم تر از گذشته بود.

گفتگو و تبادل نظر دوساعته پروفسور همتی، رایزن فرهنگی کشورمان با پروفسور «کورت فلاش» برنده جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در غرفه رایزنی فرهنگی از دیگر رویدادهای مهم این دوره از نمایشگاه محسوب می گردد. در این گفتگو، دو طرف به بررسی دیدگاههای علمی پیرامون مکتبهای عرفانی و فلسفی «مایستر اکهارت»، «ابن رشد» و «ابن سینا» پرداختند. گفتنی است در شصتمین نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت، جایزه و لوح ویژه برنده جهانی کتاب سال ج.ا. ایران توسط پروفسور همتی در غرفه ملی کشورمان در نمایشگاه بین المللی فرانکفورت و در جمع کثیری از بازدیدکنندگان ایرانی و آلمانی به پروفسور «کورت فلاش» اهدا شد.

جایزه و لوح تقدیر ویژه ای که به امضای دکتر محمود احمدی نژاد، ریاست محترم جمهور کشورمان رسیده بود، از سوی دکتر همایون همتی، رایزن فرهنگی کشورمان به این تاریخ نگار و محقق فلسفه اهدا شد.

در بخشی از این لوح تقدیر آمده است: «بزرگداشت عالمان مومن و متعهد در واقع بزرگداشت علم و معرفت و ایمان است. در ارزش علم و عالم همین بس که رهبران دینی ما گفته اند علما وارثان انبیاء هستند. با این بیان، معلوم می شود علما کار پیامبری می کنند، مردم را با چراغ عقل و علم هدایت می کنند و ارزشهای متعالی بشری نظیر عدالت و مهربانی، ایثار و فداکاری، تعلیم و تعلم و خدمت به ابتاء بشر را ترویج می کنند و پاسدار حریم عزت و آزادی انسان هستند» ..... .

در این مراسم رایزن فرهنگی کشورمان در آلمان با ایراد سخنان کوتاهی ضمن قدردانی از مسئولان محترم وزارت ارشاد، اشاره کوتاهی به زندگی و تالیفات پروفیسور فلاش نمود و افزود: ایشان از اساتید مشهور و بنام دانشگاه بوخوم آلمان هستند که در زمینه تفکر فلسفی قرون وسطی تحقیقات فراوانی دارند و در رشته تاریخ نگاری فلسفه از صاحب نظران بنام جهان محسوب می گردند .

دکتر همتی در ادامه سخنان خود اظهار داشت: «کورت فلاش» در تالیفات خود تلاش نموده است بینش و تفکرات «مایستر اکهارت» را با «ابن رشد» و «ابن سینا» مقایسه نماید و تاثیر تفکرات آنها را بر روی «اکهارت» برشته تحریر در آورد. این کار در نوع خود ابتکار جدیدی است. البته ناگفته نماند در این کار خطاهایی نیز راه یافته است .

دکتر همتی در ادامه سخنان خود با اشاره به عرفان «مایستر اکهارت» از وی به عنوان صاحب مکتبی یاد نمود که در قرون ۱۳ و ۱۴ تولد عرفان آلمان را باعث گردیده است،

اهدای جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران به «کورت فلاش»، نویسنده و محقق آلمانی

جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران طی مراسم ویژه ای با حضور رایزن فرهنگی ج.ا. ایران، دکتر همایون همتی و مقامات ارشد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در غرفه ملی کشورمان در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت به پروفیسور " کورت فلاش " نویسنده و محقق آلمانی اهداء گردید.

در این مراسم که در ساعت ۱۶ روز جمعه ۲۶ مهرماه با حضور جمع کثیری از ناشران داخلی و خارجی و نویسندگان و صاحبان اثر در محل غرفه ملی کشورمان برگزار گردید،

بگونه ای که متفکران بنام دیگر آلمانی همچون «هایدگر»، «هگل»، «شوپنهاور» و «رودلف اوتو» نیز به نوعی تحت تاثیر تفکرات و آثار «مایستر اکهارت» قرار گرفتند.

رایزن فرهنگی کشورمان در بخش دیگری از سخنان خود به اهمیت تولید علم و توجه روزافزون به کتب خارجی و پیشرفت علمی بعد از انقلاب اسلامی ایران و تلاش در جهت تفاهم میان فرهنگی ملت ها اشاره نمود و افزود :

آلمان مهد هنر، فلسفه، علوم و فرهنگ و ادبیات غنی مغرب زمین است که ادبا و عرفای این سرزمین هم در شناساندن فرهنگ مشرق زمین سهم بسزایی داشته اند و هم تلاشهای درخور تقدیری را جهت اشاعه فرهنگ کشور آلمان به انجام رسانیده اند. وجهه ی همت ما رفع پیشداوریهای ناصواب، ایجاد بستری مناسب برای درک درست و صحیح از یکدیگر و پرورش روحیه ی بردباری و احترام به یکدیگر است .

شایان ذکر است کتاب "مایستر اکهارت؛ فلسفه اسلامی، جان مایه زایش عرفان آلمانی" اثر "کورت فلاش" از آلمان، برنده کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در حوزه مطالعات اسلامی در سال ۱۳۸۶ گردید. این نویسنده به دلیل کهولت سن و بیماری نتوانست سال گذشته در ایران حضور یافته و در این مراسم شرکت کند .

این جایزه به محققان و اساتیدی که بصورت مبتکرانه درباره فرهنگ ایرانی، اسلامی و شیعی مطالعه کرده و آثاری را پدید می آورند، اهدا می شود .

"هورست کوهلر" رئیس جمهوری آلمان و "یوآخیم لو" سرمربی تیم ملی فوتبال آلمان از دیگر میهمانان این نمایشگاه هستند.

موضوع اصلی نمایشگاه امسال آموزش خواهد بود که محور اصلی بحث‌ها و نشست‌ها ی کارشناسان و نویسندگان شرکت کننده در نمایشگاه را به خود اختصاص خواهد داد. تاکید برهمگرایی و چندزبانی درحیطه آموزش از محورهای سخنان سخنرانان جلسات آموزشی این نمایشگاه خواهد بود.

"شاشیتا روور" از هند و "امین معلوف" از لبنان از جمله نویسندگان معروف شرکت کننده در این نمایشگاه هستند که درباره آموزش و همگرایی سخنرانی خواهند کرد.

گفتنی است ۵۵ درصد کنندگان و ناشران کتاب این نمایشگاه را غیرآلمانی‌ها تشکیل می‌دهند.

در همین حال سه هزار و ۲۷۵ ناشر آلمانی در این نمایشگاه حضور دارند که بیشترین ناشران شرکت کننده از یک کشور محسوب می‌شود. ناشران انگلیسی زبان شرکت کننده از کانادا، امریکا، بریتانیا، ایرلند، استرالیا، و نیوزیلند رده دوم بیشترین ناشران شرکت کننده را به خود اختصاص داده اند.

شایان ذکر است حضور کشورهای اروپای شرقی و روسیه در نمایشگاه امسال چشمگیر خواهد بود.

سخنران ادبی مراسم گشایش نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت "اورهان پاموک" است. گفتنی است در پایان نمایشگاه امسال جایزه صلح ناشران کتاب به فرد برگزیده از سوی آنان اهدا می‌شود.

برگذری بزرگترین و معتبرترین نمایشگاه بین المللی کتاب جهان در فرانکفورت

نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت امسال در حالی طی روزهای ۲۴ تا ۲۸ مهرماه جاری برگزار می‌شود که شصتمین سال برگزاری خود را نیز جشن خواهد گرفت.

این نمایشگاه که یکی از بزرگترین و معتبرترین نمایشگاههای کتاب در جهان محسوب می‌شود، امسال میزبان بیش از ۷۴۰۰ ناشر و عرضه کننده کتاب از ۱۰۸ کشور جهان خواهد بود که ۳۹۱ هزار عنوان کتاب را ارایه می‌کنند. انتظار می‌رود که امسال بیش از ۲۸۳ هزار بازدید کننده از این نمایشگاه دیدن کنند.

ترکیه میهمان امسال این نمایشگاه است به همین دلیل این کشور برنامه‌های ویژه فرهنگی در فرانکفورت و شهرهای دیگر آلمان اجرا می‌کند.

"اورهان پاموک" برنده جایزه نوبل ادبیات از ترکیه به همراه "عبدالله گل" رئیس جمهوری ترکیه و "فرانک والتر اشتاین مایر" وزیر امور خارجه آلمان این نمایشگاه را افتتاح خواهند کرد.

"گونتر گراس" برنده جایزه نوبل و "پائولو کوئلیو" نویسنده معروف برزیلی به همراه حدود ۵۰ نویسنده از ترکیه از میهمانان این نمایشگاه محسوب می‌شوند.

دعوت ویژه مسئولان فرهنگی آلمان از ۳۵۰ نویسنده ترک

جهت شرکت در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت

مسئولان نمایشگاه کتاب فرانکفورت از ۳۵۰ نویسنده ترک و همچنین ۱۵۰ ناشر ترک برای معرفی ادبیات و فرهنگ کشور ترکیه دعوت کرده است که در رأس این میهمانان، نام «اورهان پاموک» برنده جایزه نوبل ادبی دیده می‌شود.

فرهنگ و ادبیات ترکیه امسال میهمان ویژه نمایشگاه کتاب فرانکفورت است و برگزارکنندگان این نمایشگاه برنامه‌های گسترده‌تری را نسبت به سال‌های قبل برای میهمان ویژه خود تدارک دیده‌اند. در نمایشگاه امسال کتاب فرانکفورت قرار است صدها هنرمند و نویسنده از نگاه خود تئاتر، هنرهای تجسمی و سینمای ترکیه را بررسی کنند. همچنین در کنار ۳۰۰ نشست و میزگرد قرار است ۴۰ کنفرانس علمی درباره موضوعات چالشی روز دنیا برگزار شود.

یورگن بووس، رئیس نمایشگاه کتاب فرانکفورت کشور ترکیه را پل ارتباطی بین اروپا و آسیا توصیف کرده است. به گفته وی، حدود ۳ میلیون ترک در کشور آلمان زندگی می‌کنند.

نمایشگاه کتاب فرانکفورت از ۳۰ سال پیش هر ساله یکی از کشورها را میهمان ویژه خود معرفی می‌کند و در طول برگزاری نمایشگاه کتاب به طور ویژه به فرهنگ و ادبیات آن سرزمین می‌پردازد. همچنین انتظار می‌رود که علاوه بر نویسندگان ترک، برخی از نویسندگان ارمنی و کرد نیز از کشور ترکیه در این نمایشگاه شرکت کنند.

اووه تلکامپ، نویسنده آلمانی برنده جایزه کتاب امسال

نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت

انجمن بورس ناشران کتاب آلمان اعلام کرد که جایزه‌ی بهترین رمان آلمانی سال ۲۰۰۸ را به اووه تلکامپ، نویسنده‌ی آلمانی اعطا می‌کند. انجمن یادشده در توضیح تصمیم خود اعلام داشته است که تلکامپ با رمان «برج» مستحق دریافت چنین جایزه‌ای است.

«برج» رمانی است با عنوان فرعی «داستان‌هایی از یک کشور غرق‌شده» که در یک‌هزار صفحه نگاشته شده است.

تلکامپ از اهالی شهر درسدن واقع در شرق آلمان است. ماجرای رمان برج نیز در همین بخش آلمان جریان می‌یابد. در واقع تلکامپ در رمان برج با به تصویر کشیدن حال و روز یک خانواده‌ی نسبتاً ناراضی در آلمان شرقی سابق می‌کوشد شرحی پرکشش از وضعیت زندگی و مناسبات اجتماعی و سیاسی در این بخش از خاک آلمان را در سال‌های آخر پیش از فروپاشی دیوار برلین به دست دهد. اووه تل‌کامپ در رمان "برج" با مجموعه‌ای از

در سده های پیشین حکمرانان غرب با انداختن گلا دیاتورها بجان یکدیگر و ریخته شدن خون آنان توسط هم به سرگرمی می پرداختند، اما چون امکان بهره مند شدن از اینگونه تفریحات سالم! در قرن بیست و یکم از اخلاف آن ستمگران و مدعیان امروزی و دوآتشه ی تلرانس، بردباری مذهبی، دمکراسی، همزیستی، صلح و دیالوگ سلب شده، بنابراین بدنبال جایگزین هایی (Alternative) هستند تا جبران مافات کند، بدین سبب هر از گاهی کسی از جایی سر برمی آورد و نغمه ی ناموزونی را علیه بشریت ساز می کند، تا وفاداری خویش را به آن حکمرانان خونخوار به اثبات برساند، یکی فیلم "فتنه" را می سازد، دیگری در نشریه ی دانمارکی «یولاندز پستن» (Jyllands-Posten) به تمسخر پیامبر رحمت (ص)، که مورد تقدیس و تکریم بیش از یک میلیارد و نیم مسلمان است می پردازد، سومی در هلند بلوا بپا می کند و دیگری در فرانکفورت هوس آزمودن ظرفیت طنز به سرش می زند و صد البته به هر قیمتی که باشد برایش مهم نیست!

مسابقه ی برنامه ریزی شده ی «شباهت به محمد» (ص) در فرانکفورت می توانست برگ سیاه دیگری به کارنامه ی نه چندان درخشان غرب متمدن در زمینه ی بردباری مذهبی و توهین نکردن به مقدسات دیگران! بیفزاید که بحمدالله و المنة منتفی شد.

رایزنی فرهنگی ایران در آلمان که نمایندگی فرهنگی ملت بزرگ، مسلمان و فرهنگ مدار ایران را به عهده دارد، منتفی شدن فتنه ی جدیدی را که می رفت بحرانی نو و شکافی عمیق تر میان غرب و شرق و جوامع بشری ایجاد کند، به فال نیک می گیرد.

امیدواریم چنین فتنه انگیزی های خانمان برانداز و تفاهم سوز مجددا تکرار نشوند و از مسئولان و مقامات فرهنگی محترم غرب، بویژه کشورهای اروپایی و مخصوصا جمهوری

صحنه ها، تصاویر و شکل های زبانی، دورنمای جامعه ای را نشان می دهد که به پایان خود نزدیک می شود. این رمان داستان سازگاری و ناسازگاری در نظامی در حال فروپاشی است . گفتنی است شش نویسنده آلمانی نامزد دریافت این جایزه ۲۵ هزار یورو بودند که جایزه در نهایت به اووه تل کامپ (Uwe Tellkamp) نویسنده اهل شهر درسدن تعلق گرفت.

تکرار مکرر بلاهت و سفاهت، برگزاری مسابقه ی شباهت به محمد (ص)

و این بار به بهانه ی آزمودن ظرفیت طنز در آلمان! توهین به مقدسات میلیون ها انسان تا جناب «آشیم فرنسس» (Achim Frenz) مدیر موزه ی «کاریکاتورا» (Caricatura) در فرانکفورت بیازماید که میزان درک طنز در آلمان تا چه حد است!

اما آقای «آشیم فرنسس» تا کی آزمون و خطا؟ تا کی رفتار نسنجیده و ایجاد بلوا و بحران؟ تا کی دامن زدن به منازعات مذهبی به بهانه های واهی و تا کی متوسل شدن به هر حيله ای برای انداختن انسان ها به جان هم؟ چرا تفریح و سرگرمی اوقات فراغت خویش را در عرصه های دیگر جستجو نمی کنید؟

«دکتر کوشل» در سخنرانی خویش اظهار داشت: «از دهه ی هفتاد میلادی در عرصه ی الهیات کاتولیک دیالوگی با یهودیت موجود برقرار بود، اما گفتمان با اسلام مجدداً از سال ۱۹۷۹ و با بازگشت آیت الله خمینی به ایران بعنوان قدرت مذهبی و سیاسی جهانی واقع شد. بدین ترتیب این پرسش مطرح گردید که آیا ما به لحاظ معنوی برای احیاء اسلام آماده ایم؟ در آلمان - مانند سایر کشورهای اروپایی - بدون آمادگی ساعت ها در خصوص وضع جدید مباحثه بعمل می آید، آنهم بدون توجه به حضور سه میلیون مسلمان و ۱۰۰ هزار یهودی در این کشور، اما اروپا باید برای انجام عکس العمل در قبال چالش جریان های معنوی و مذهبی و برای متمایز کردن خود و حفظ این تمایز، همواره در طول تاریخ آماده باشد.

برای مسلمانان اروپا نیز وضعیت بدین ترتیب ناگوار است. آنها مجبورند تا در جهانی زندگی کنند، که در آن در مورد حقوق خود و نیز در خصوص شیوه ی زندگانی شان هیچ تضمینی ندارند و این امر می تواند به انزوای آنان منجر شود. امروزه تفکر انتزاعی متناسب با زمان نیست».

کوشل خواستار «تفکری منسجم در جهانی انسجام یافته» و در وهله ی اول برای ادیان شد. او خاطر نشان کرد که ابتکاراتی از این نوع، هم در کتب مسلمانان و هم در متون یهودیان و مسیحیان وجود دارد. وی اظهار داشت که بردباری مذهبی باید از سطح تحمل ساده فراتر برود و آحاد بشر باید بجای «پشت کردن به هم» به «توجه به یکدیگر»، آن هم بر مبنای «رقابت در صداقت و انجام کارهای نیک»، به فعالیت در جهت همزیستی مسالمت آمیز و هماهنگ بپردازند.

به اعتقاد «کوشل» بنیان های مشترک ادیان، که هر یک می توانند کاملاً متفاوت تفسیر شوند، ظرفیت این را دارند که بعنوان خاستگاه تلقی شوند. از جمله ی این پایه ها می تواند

فدرال آلمان انتظار داریم، تا پیش از دادن مجوز به اینگونه برنامه های مبتدل و هرزه دری ها، که به کرات ثابت شده جز ایجاد فاصله ی عمیق تر و تولید کینه و نفرت میان انسان ها ثمر دیگری را در بر ندارند، قدری تأمل نموده و نسبت به پیامدهای اینگونه حرکات نسنجیده اندیشه کنند و به بهانه ی واهی حمایت از دموکراسی و یا آزادی اندیشه، بیان و افکار، چهار نعل به حریم مقدسات و آزادی دیگران نتازند و با اهانت های شرم آور به اعتقادات دیگران، هم دموکراسی را پایمال نسازند و هم بشریت را از عواقب سوء چنین رفتارهای سبکسرانه، نابخردانه و اندیشه سوز و ضد فرهنگ مصون بدارند.

تفکر منسجم در جهانی انسجام یافته

«پروفسور دکتر کارل یوزف کوشل» (Prof. Dr. Karl Josef Kuschel)، استاد دانشکده ی الهیات کاتولیک «دانشگاه توبینگن» و جانشین رییس «بنیاد اخلاق جهانی» (Die Stiftung Weltethos)، تحت عنوان: «فرزندان ابراهیم، نتایجی برای یهودیان، مسیحیان و مسلمانان». در «هاوس آم دم» (Haus am Dom) سخنرانی کرد.

میزبانان برنامه عبارت بودند از: «شبکه ی آموزش کاتولیکی» (Das Katholische Bildungswerk)، «گروه کاری آموزشی بزرگسالان پروتستان» (Das Evangelische Erwachsenenbildungswerk) و نیز «گروه همکاری میان مسیحیان و یهودیان» (Die Gesellschaft für Christlich-Jüdische Zusammenarbeit).

«وُوریت» که در مراسم افتتاح این مسجد سخن می گفت، اظهار داشت: «من خوشحالم که جماعت احمدیه مسجد جدید خویش را افتتاح می کنند. آنها برای بردباری مذهبی و فرهنگی در شهر ما تلاش می کنند. این مهم است که انسان های متعلق به ادیان و تبارهای گوناگون از طریق دیالوگ یکدیگر را بهتر بشناسند و پیشداوری ها را اصلاح کنند. من اطمینان دارم که جماعت احمدیه در این خصوص کماکان سهم خویش را پرداخت خواهد کرد.»

شرح حال

«استاد جلال الدین همایی»

یکی از مفاخر بزرگ علم و ادب و عرفان ایران

استاد جلال الدین همایی استادی بی نظیر ، محقق بی همتا دانشمندی پرتوان و اسلام شناسی توانا بود . استاد همایی هشتاد سال عمر خود را پیوسته صرف تعلیم و تربیت و اشاعه فرهنگ و ادب فارسی و معارف اسلامی نمود . استاد جلال الدین همایی فرزند میرزا ابوالقاسم محمد نصیر متخلص به طرب فرزند مرحوم همای شیرازی بود که در سال ۱۲۷۵ درگذشت . مرحوم طرب هم از افاضل ادبا و شعرا و

ایمان به خدای یکتا، ده فرمان، درک رحمت الهی و نیز شخصیت ابراهیم {ع} باشد. وی اظهار داشت: «برای یهودیان، مسیحیان و مسلمانان باید «درک قرابت شان» مهم باشد و مسئولیت شان بعنوان فرزندان یک خدا در قبال یکدیگر توسعه یابد. آنان باید تاریخ اختصاصی خویش را نقادانه مورد بررسی قرار دهند.»
سایر سخنرانان این برنامه نیز اظهار امیدواری کردند که زمانی «تعامل فکری سه جانبه ی مذهبی»، یعنی تفکری در عرصه گفتگو و با ملاحظه و رعایت دیگران - نظیر خواسته ی «هرشل» (Herschel) برای یهودیت- پدید آید.

تبریک شهردار برلین به مناسبت افتتاح مسجد جدید احمدیه در این شهر

« فرقه ی احمدیه» روز شانزدهم اکتبر ۲۰۰۸ مسجد جدید خود را در شرق برلین افتتاح کرد .

«کلاوس ووریت (Klaus Wowereit) » سرشهردار برلین افتتاح مسجد جدید «جماعت احمدیه (Ahmadiyya-Gemeinde) » را در منطقه ی «پانکو- هاینرزدرف-Pankow) » (Heinersdorf) پایتخت آلمان به سران این فرقه تبریک گفت.

و استادان دیگر خود را در معقول و فن نجوم و هیئت و ریاضی جدید و اسطرلاب و استخراج تقویم را حاج میرزا سید علی جناب و در طب اق شیخ محمد حکیم و حاج میرزا علی آقا و میرزا ابوالقاسم ناصر و حکمت احمد آبادی بوده اند . و هیئت مسطحه استدلالی و نجوم را نزد حاج آقا رحیم ارباب تلمذ نموده است .

توجه استاد به فرهنگ اسلامی

استاد همایی در مورد توجه خود به فرهنگ اسلامی چنین اظهار نظر نموده اند : در فرهنگ اسلامی محرک مادی و هدف دنیوی در کار نیست علم شرف ذاتی دارد و طلبه کار خود را عبادت تلقی می کند ، و خدمت دینی می داند و استاد به هیچوجه بر شاگرد تحمیل نمی شود نمره امتحان چون فرهنگ غربی معمول در کار نیست و محصل یا طلبه به هر کجا که می رسد مراتب پایین تر را خود درس می دهد یعنی هم محصل است و هم معلم و دانشجویان در سوال و جواب آزادند و از استاد واهمه ندارند و کمتر جلسه و حلقه درسی است که بدون جر و بحث به پایان نرسد و پس از درس ، طلاب خود به مباحثه می پردازند و اشکالات همدیگر را رفع می کند و نوعی ورزیدگی در نتیجه حاصل می شود و استاد همیشه در اختیار دانشجو است و او را فرزند روحانی خود می داند و همه در یک محیط بی ریا می زیسته و تقوی و توکل و ایمان همه را امیدوار و با نشاط و گرم و صمیمی می نماید .

از خصوصیات تدریس و تقریر استاد همایی وسعت دامنه معلومات و اطلاعات عمیق در تمام شعب علوم و معارف اسلامی بود که دانشجویان دانش پژوه و طالب معرفت و جویای دانش و حقیقت در هر قسمت و شاخه ای که نیازمند بودند به کمک تحقیقات عمیق معانی و مفاهیم و اطلاعات ژرف استاد مشکلشان حل میشد و همواره استاد در کمال دلسوزی و

خوشنویسان عصر خود بود و همای شیرازی جد استاد همایی بنام محمد رضا که از شیراز به اصفهان نقل مکان نمود و مدتی را در راه تحصیل علوم مختلف به نجف اشرف عزیمت نمود و نزد صاحب جواهر و سایر اساتید تحصیل کرد تا در فنون فقهت و فلسفه و علم کلام به مقام استادی و اجتهاد رسید و بنام ملا محمد رضا همایی شهرت یافت و تخلص شعری پدر استاد همانطور که در بالا اشاره شد طرف بود . و استادی این خاندان در علم و ادب همانطور که در بالا اشاره شد طرف بود . و استادی این خاندان در علم و ادب خاصه شعر و شاعری زبانزد خاص و عام می باشد و اشعار و غزلیات و قطعات جد « همای شیرازی » و پدر « طرب اصفهانی » و خود استاد در حدی والا و بالا بی نیاز از تعریف و تمجید و ستایش است .

استاد جلال الدین همایی بطوری که در شرح حال زندگی خود نوشته علوم ابتدایی و المقدمات و صرف و نحو عربی و منطق و معانی بیان را نزد پدر خود و شیخ ابوالقاسم عراقی خوانده و سپس در دبیرستان قدسیه و بعداً در حوزه علمیه اصفهان (مدرسه نیم آورد) به تحصیل علوم دینی پرداخت ، و سیوطی و مغینی و الفیه و شرح لمعه و مطول را نزد استادانی چون : سید محمد باقر درچه ای - شیخ علی یزدی - ملا محمد کاشانی و ادبیات عرب را نزد حاج سید محمد کاظم کروندی و سایر اساتیدی چون ملا عبدالکریم گزی و فق و اصول را نزد حاج سید محمد صادق خاتون آبادی و حاج سید مهدی درچه ای آموخت و نوشته است که در فقه و اصول به جایی رسیدم که از مراجع تقلید اجازه اجتهاد دریافت کردم و در علوم عقلی استاد من شیخ محمد خراسانی معروف به حکیم بود که از شاگردان مرحوم جهانگیر خان مشکاتی بود که شرح شمسیه و اسفار ملا صدرای شیرازی و شفای ابن سینا و دو دوره فلسفه و اشراق را نزد ایشان و شیخ اسد اله حکیم خواندم .

بربندند و بهره ای کامل بردارند و بحث و فحص ژرف گونه استاد ، راهگشای مشکلات و پیچیدگیهای درسی و علمی آنان بوده باشد.

استاد همایی پاسخ سئولات علمی و ادبی را خیلی صریح و واضح و بدون تکلف و تصنع می داد بطوریکه پرسش کننده را آسایش بخشیده و سرحال و با نشاط بدروس خود بپردازد.

و بایستی یادآوری نمود که اینهمه دانش و اطلاعات عمیق در کسی می تواند جمع گردد که در ایمان و تقوی و فضیلت و اخلاق نمودار مردان کامل الهی و شاخص و ممتاز بوده باشد و این ارزشها نه تنها شاگردان بلکه تمام مردم را راهنما و الگو و سرمشق می تواند باشد.

«پایان زندگی استاد»

استاد همایی در تاریخ بیست و نهم تیر ماه سال ۱۳۵۹ شمسی در سن هشتاد سالگی دیده از جهان فرو بست و همه دوستان و دانش پژوهان و ادب دوستان و عارفان را متاثر و متاسف ساخت رحمت خدا بر او باد . « و عبره لاولی الابصار.»

«آثار و کتب و تالیفات استاد»

استاد جلال الدین همایی در طول عمر با برکت و پر افتخار علمی و ادبی خود بیش از پنجاه اثر چاپ شده و نشده ارزنده دارد که هر یک می تواند به تنهایی نمونه شایسته ای برای نشان دادن مقام علمی این علامه بزرگ بوده باشد و این آثار زیر آثار چاپ شده آن استاد بزرگ می باشد.

مراقبت در تعلیم و تربیت و تفهیم مطالب که از مختصات شیوه آموزش ایشان بود کوشش و مجاهده داشته است.

استاد جلال الدین همایی حدود نیم قرن یعنی از ۱۳۰۰ شمسی به تدریس علوم و فنون مختلف علمی و دانشگاهی پرداخته و به گفته خودشان ۹ نسل و ۹ طبقه از تلامید و شاگردانشان از استادان دانشگاه هستند .استاد همایی از تشویق دانشجویان علاقمند و با استعداد ذره ای فروگزاری نکرده و در ارشاد و راهنمائیهای آنان کوشا بوده است.

آثار استاد همایی همه بی نظیر و ابتکاری و عالی است که دانش پژوهان را به کار می آید . چنانکه مقدمه ایشان بر مصباح الهدایه و نصیحه الملوک و دیوانهای سروش و مختار و طرب (پدر استاد) و التفهیم فی اوائل صناعه التنجیم گواهی بر این گفتار است و نیز خیامی نامه و دژهوش ریا و مولانا چه می گوید که تحقیق در افکار و آرائی مولی و حقیقت گجفتار مولانا جلال الدین است همه وسعت معلومات و اطلاعات عمیق استاد را در رشته های گوناگون فرهنگ اسلامی شاهدی عادل است و این خصوصیات بارز و تبحر در فقه و اصول و کلام و عرفان و علوم قرآنی و ادب و نجوم و شعر و فلسفه استادی بی مانند را نصیب عصر و زمانه ما کرده بود.

نظریات استاد همایی در هر یک از شاخه های علوم و عرفان و ادب جامع و دقیق و مبتنی بر تازه ترین پژوهشهای علمی ایشان بود و دقت و عمق ژرف اندیشی استاد مسبب کشف مطالب و نکات تازه می شد و درس استاد همیشه پر از اشارت به مباحث مختلف بود و دانشجویان هوشیار و علاقمند می توانستند از هر یک از این انتشارات و اشارات طرفی

مرگ آخته تیغ بر گلویم من مست هوا و آرزویم
 آزرده تنی فسرده جانی در پوست کشیده استخوانی
 نه طاقت رفتن و نه خفتن نه حال شنیدن و نه گفتن
 فریاد کزین رباط کهگل جان می کنم و نمی کنم دل
 مانده است دمی و آرزوساز من وعده سال میدهم باز
 در سینه به تنگ گشته انفاس از فربهی ام نشانه آماس
 جز وهم محال پرورم نیست می میرم و مرگ باورم نیست
 قطعه شعری دیگر در سالهای آخر عمر:
 دور پیری رسیده است و مرا سستی طبع و ضعف حال بود
 قامتم تیر بود و گشت کمان تیر را در کمان زوال بود
 رفته ام پای خسته تا لب گور باز برگستم زوال بود
 شاخص عمرها بوقت زوال سایه عمر لایزال بود
 چشم امید من بهر دو سرای به خدای و نبی و آل بود

1- مولانا چه می گوید ۲- طلبه عطار و نسیم گلستان ۳- سیر مثنوی مولوی (داستان قلعه ذات الصور) ۴- مقام حافظ ۵- دیوان طرب ۶- مختاری نامه ۷- تصحیح دیوان حکیم مختاری غزنوی ۸- غزالی نامه ۹- صناعات ادبی دانشگاهی ۱۰- طربخانه (دربارہ رباعیات خیام) ۱۱- رساله اصفهانی پاسدار ۱۲- برگزیده دیوان سه شاعر اصفهانی (طرب - سها - عنقا) ۱۳- شرح احوال سروش اصفهانی ۱۴- صناعات ادبی (دبیرستانی) ۱۵- صرف و نحو و قرائت عربی (۳ جلد) ۱۶- رساله تحقیقی در احوالات مولانا ۱۷- منتخب اشعار خود استاد ۱۸- دوره کتاب درسی فارسی - دستور و تاریخ ادبیات ۱۹- دستور کلاسهای ۵ و ۶ ابتدایی ۲۰- رساله تحقیقی درباره دستور زبان فارسی ۲۱- تحقیق در احوال خواند میر مولف حبیب السیر و میرخواند صاحب روضه الصفا ۲۲- سه جلد کتاب فارسی دبیرستانی ۲۳- معیار العقول ۲۴- رساله شعوبیدی ۲۵- دستور زبان فارسی دوره ابتدایی ۲۶- مثنوی ولدنامه ۲۷- تاریخ ادبیات ایران ۲۸- التفهیم ابوریحان بیرونی ۲۹- منتخب اخلاق ناصری ۳۰- مقدمه اخلاق ناصری ۳۱- مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه عزیز الدین محمود کاشانی ۳۲- نصیحه الملوک امام محمد غزالی ۳۳- کنوز المغربین در علوم غریبه منسوب به حکیم ابو علی سینا ۳۴- رساله ای در شرح شعرای اصفهان قرن ۱۳ و ۱۴.

نمونه اشعار استاد جلال الدین همایی

در پایان عمر (چند روز قبل از مرگ خرداد ۱۳۵۹)

آخرین شعر و اثر استاد همایی

پایان شب سخن سرایی می گفت و ز سوز دل همایی